

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 200.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 26th, 1930.

LETO XXXII. — VOL. XXXII.

Dva zvezna uradnika ubita v Kanadi od železniškega roparja

Port Frances, Ontario, 24. avgusta. Dva ameriška zvezna naselniška nadzornika sta bila ubita danes, ko sta se nahajala na vlakcu v bližini Emo, Ont., 25 milj zapadno od tega mesta, in njiju napadalec je pa bil zasaden dvanaest ur pozneje od množice, ki ga je preganjala. Dobil je strel in nevarno rano. Ubila nadzornika sta Lawrence Doton, star 30 let, doma iz Minnesote, in Lawrence Jones, star 27 let, tudi iz Minnesote. Ropar se zove Frederick Frenett, star 21 let. Takoj ko so ga zajeli, so ga v opasnem stanju prepeljali v bolnico, kjer je pa kmalu podlegel rani. Frenetta je policija že preje iskala v Port Frances, ker je bil znan kot avtomobilski tat. Bežal je pred policijo proti vlakcu. Nadzornik Doton se je ravnokar v vlakcu prebudil iz spanja, ko je zagledal Frenetta. Slednji je mislil, da ga namerava Doton aretirati, pa je potegnil revolver in ustrelil na Dotona. V istem trenutku je prišel nadzornik Jones v vlak, kot navadno vsak večer, da nadzira potnike, ako se mogoče ne tiho tajo preko meje. Tudi o njem je ropar mislil, da ga namerava aretirati in je streljal nanj. Ljudje v okolici so slišali strele, in so roparja začeli takoj preganjati. Slednji se je pet milj daleč zabarikadiriral v neki lovski koči, kjer so ga ljudje oblegali. Končno je pa hišo zažgal in mislil v splošni zmešnjavi pobegniti proti gozdom, ko je bil ustreljen.

* Lon Chaney, gledališki igralec, je bil uspešno operiran.

Konvencija KSKJ.

Telefonskim putem se nam poroča iz Waukegana, da je konvencija K. S. K. Jednote v ponedeljek ves dan imela opraviti s pravili. Kaj posebnega se ni sklenilo, razven, da je konvencija na predlog Ivan Zupana sklenila, da se ne bo računalo pristopnine za nove člane do prihodnje konvencije. Pristopnina bo torej popolnoma prosta. Obenem bo Jednota plačevala \$1.00 za zdravniško preiskavo, dočim bo plačevala \$1.00 nagrade za pridobitev vsakega novega člana.

Nadalje se nam sporoča, da bo konvencija danes končana. Poleg formalnosti, ki jih ima konvencija za rešiti danes zjutraj, bodo vzele večji del časa volitve. Za volitve novih glavnih uradnikov vlada jako veliko zanimanje med delegacijo. Je več kandidatov za vsak urad pri Jednoti.

"Ameriška Domovina" bo dobila točno poročilo o izidu volitev glavnih uradnikov Jednote in ji bo skoro mogoče priobčiti imena novih uradnikov že v sredo zjutraj, kot nam obljubuje naš poročevalec na konvenciji. V sredo zjutraj se tudi pričakuje, da večina delegatov in delegatkin iz Clevelanda domov. Bomo videli, koliko glavnih uradov bodo prinesli s seboj.

Ženske so začele z bojem, da dobi zvezna ustava dodaten amendment

Washington, 25. avgusta. Oni in one, ki so se borili in borile pred leti, da je zvezna ustava dobila 19. amendment, ki daje ženskam isto volilno in politično pravico, kot so jo imeli moški, bodo letošnjo zimo začeli z novim bojem, da dobi ameriška zvezna ustava nov dodatek, in sicer, da dobijo ženske tudi na industrijskem in trgovinskem polju vse one pravice, katere garantira zvezna ustava moškim. Tako je danes naznanila Miss Maude Younger, kongresna načelnika ženske stranke, in sicer ob priliki proslave desetletnice, ko je bil sprejet 19. amendment k ameriški ustavi, ki je podelil ženskam politične pravice. Enak predlog je kongres dobil že leta 1923, in sicer ga je vložil tedajni senator in današnji podpredsednik Zed. držav, Charles Curtis, toda kongres se doslej še ni pečal s to zadevo. Letošnjo zimo pa nameravajo ženske narediti tak pritisk na kongres, da bo moral slednji nekaj ukreniti tozadevno. Ako kongres sprejme z dvetretinsko večino omenjeni predlog, in če ga odobri 36 izmed 48 držav, potem postane predlog del ameriške ustave.

75 obrežnih ladij lovi tihotapce z žganjem

Buffalo, N. Y., 25. avgusta. Pet velikih parnikov je odplulo iz kanadskih pristanišč in vsi so naloženi do vrha s kanadskim žganjem in pivom. Name-njeni so proti ameriški strani. Toda ker ne morejo v ameriška pristanišča, nameravajo izločiti svojo zalogo v male čolne, katerim se lahko hitreje posreči dosepeti na ameriška tla. Parniki imajo s seboj svoje lastne čolne za prevoz na ameriško ozemlje. Ameriška vlada je dobila o tem obvestilo, in je zbrala skupaj 75 obrežnih stražnih ladij, ki imajo topove in strojne puške, da preprečijo izkrcaanje pijače.

5,000 slabih podpisov

Odbor odvetnika Danaceau, ki je pobiral podpise med državljanji glede odprave sedanjega čarternja in za zopetno izvolitev župana, je nabiral zelo slabe podpise. Volivni odbor je te dni pregledoval podpise in pronašel, da je najmanj 5,000 podpisov ali ponarejenih ali pa sleparijskih. Volivni odbor bo sodnijskim putem nastopil proti pobiralcem podpisov.

Smrtna kosa

Pretekli četrtek je umrl v Lima, Ohio, Frank Kromar, 55 let star. Zapušča ženo in dva bratranca, John Kromarja in Frank Kaplana v Clevelandu. Doma je bil iz Pristave pri Ribnici. V Ameriki je bival 26 let. V Lima je bival zadnjih 15 let, prej je bil v Pittsburghu. Naše iskreno sožalje vsem sorodnikom!

Iz domovine

V ponedeljek je dospela v New York Mrs. Elizabeth Sore, soproga Mr. John Sore, ki biva na 15003 Cardinal Ave., poznana narodnega delavca na društvenem polju. Mr. Sore se je pred kratkim mudil v domovini, kjer je v Ivanjem selu pri Raketu poročil ljubko nevesto, ki je doma iz Prestranka in sedaj prihaja k "ženinu." V torek, danes, dospe v Cleveland. Iskreno dobrodošla!

Zadnji vroči dnevi se jezno poslavljajo

Skupni izlet vseh društev S. D. Zveze v nedeljo

V nedeljo, 31. avgusta, je velik dan ne samo za Cleveland, pač pa tudi za vse naselbine v okolici Clevelanda, kjerkoli posluje Slovenska Dobrodela Zveza, ki danes druži pod svojim okriljem 10,000 članov in članic v obeh odsekih. Enkrat na leto se spominimo, da smo člani te čvrste, mlade, toda močne organizacije. Pridimo vsi skupaj. Priredil se bo skupni izlet vsega članstva. Ta izlet se vrši na prav prijaznih prostorih poznane rojake A. Goriška na Green Rd. Vsakdo vam pove, kako se pride tja, kajti Newburčani že zadnjih 20 let zahajajo na one prostore in so prav zadovoljni.

Vsako društvo Zveze je dalo več delavcev in delavk na razpolago, da bodo postregli navzočim. In zabava bo prav domača. Za male denarje boste dobili za jesti in piti, kar si poželite. In

ne pozabite pripeljati s seboj svojo mladino. Lep vrt, obširni prostori, lepa dvorana, prijazni ljudje, dobra postrežba, izvrstna godba, vse bo pripravljeno za vas, da se enkrat v letu snidemo in pozdravimo medsebojno kot bratje in sestre.

Slovenska Dobrodela Zveza krasno napreduje. Kljub težkim časom so člani in članice točni in poštteni, kot je točna in poštena Slovenska Dobrodela Zveza napram njim. Zato pa želi vrhovni odbor in društveni delavci, da pridete v največjem številu, nekoliko poagitirate med rojaki za še boljši napredek, zlasti pa da se razveselite in nasmejete in uganete to ali ono v lepi družbi.

Jesen bo kmalu med nami, sezona piknikov se bo kmalu končala, in sedaj izrabite ta lepi čas, da se oddahnete in razveselite v

naravi. Saj posebno zapravljati ni treba nikomur, veseli bomo vsi, ako se skupno snidemo. Prostor je tam za vso veliko družino Slovenske Dobrodela Zveze. In če pridemo vsi bomo tudi nekaj naredili.

Odbor Slovenske Dobrodela Zveze v družbi z delavci posameznih društev je pripravil prav dober program in čedno zabavo za vsakogar. Pri Zvezi ne poznamo nič nasprotij, nič preprirov, vsi smo bratje in sestre, ki skupno roka v roki delujemo, da si pomagamo v boleznih, v nesrečah in v slučaju smrti. In to bomo gotovo pokazali tudi v nedeljo, ko se bomo sestali in si ponovno obljubili, da bomo podpirali eden drugega, kajti v slogi je bila še vedno moč in napredek. Le pridite v nedeljo, bo prav kratkočasno, veselo in zabavno.

Važna seja

Nocoj zvečer, v torek, 26. avgusta, se vrši zelo važna seja vseh odborikov in kolektorjev fare sv. Vida. Rev. Ponikvar nam naznanja, da se bodo na tej seji vršili važni pogovori za nadaljna dela, poleg tega pa ima Rev. Ponikvar še nekaj prav posebnega za vse navzoče. Upamo, da bodo vsi, ki se jih tiče, navzoči.

Hiše so zapuščene

Vse cerkvene hiše na Glass Ave., ki so bile prodane na javni dražbi, so sedaj prazne in so se vsi v Clevelandu bivačji uradniki navzoči, ker je odsotnih precej članov gl. odbora na konvenciji v Waukegan, Ill.

Zdržena društva

V sredo večer je seja združenih društev fare sv. Vida. Seja je zelo važna in se prosi, da ste vsi navzoči.

Zanimive vesti iz širnih slovenskih naselbin po Zedinjenih državah

V Ely, Minn., sta se poročila Mr. Josip Skala, sin Martina in Mary Skala, in Miss Frances Gachnik, ki je uslužbenka v Mr. Zupaničevi trgovini. Nadalje se je istotam poročil Mr. Frank Sershen z Miss Mary Vrtnek. V bližini Ely je začelo goreti v gozdovih. Ogenj zanetjo po neopredvidnosti nabiralci borovnic in turistov.

V premogovniku Blakeburn Co., v Blakeburn, Kanada se je 13. avgusta pripetila razstrelba v rudniku. Med drugimi žrtvami je tudi šest članov Slovenske Narodne Podporne Jednote. Imena ubitih članov so: Joseph Nagode, doma iz Žiri, občina Logatec, Joso Šutič, iz občine Kosinj, Frank Plut, iz občine Lokvica, okraj Črnomelj. Ta je bil tajnik društva. Vid Krešič iz Hercegovine, Frank Jerovšek iz Lahovca pri Kamniku in Julian Konopka, rodom Poljak.

Iz Bridgeport, Ohio, se poroča, da je tamojšna premogarska družba znižala delavske plače za 10 procentov. Mnogo Slovencev je prizadetih. Sklenili so, da zaštrajkajo, toda do stavke ni prišlo.

V Jolietu, Ill., se je ustanovilo novo mladinsko društvo S. N. P. J.

V Cooperstownu, N. Y., je umrl znani newyorški rojak Mr. Jos. Potočnik. V Cooperstownu se je mudil na počitnicah. Truplo so prepeljali v New York.

Iz Creighton, Mine, Kanada, se poroča, da so kompanije tam odlovile nad 400 delavcev med katerimi je tudi mnogo Slovencev.

V Milwaukee, Wis., snujejo novo banko, in so pri tem finančnem podjetju zainteresirani tudi trije Slovenci in sicer A. Butcher, dr. J. Štefanec in Mr. Anton Novak.

Restavrant je otvoril rojak V. Puncer na 1016 National Ave., Milwaukee, Wis. Kdor se mudi tam, naj ga ne pozabi obiskati. Novi naslov tednika "Obzor," ki izhaja v Milwaukee, Wisconsin, je 630 W. National Ave.

40,000 mrtvih v belgijskem Kongo

Bruselj, 25. avgusta. Radi lakote in pomanjkanja je v belgijskem Kongo teritoriju umrlo zadnje čase nad 40,000 domačinov. Lakota je povzročila silna suša, ki je uničila poljske pridelke. Tisoče domačinov se je preselilo v angleško kolonijo Ugand.

Prijeten obisk

Mr. Frank Matjažič iz Collinwooda je v ponedeljek dopoldne pripeljal prijeto družbo v naš urad, ko nam je predstavil Mr. Martina in Mrs. Paulino žagar iz Canonsburga, Pa. Obenem so nas posetili iz istega mesta Mrs. Tekavec in Mr. Frank Drenik. Po kratkem obisku se je družba odpeljala proti Chicagu.

Mladenč umrl

Danes zjutraj je umrl John Zakrajšek, star 25 let. Ranjki je bil rojen tu v Clevelandu, kjer zapušča starše, 5 bratov in eno sestro. Bil je član dr. Slovenec št. 1 S. D. Z. Pogreb se vrši v petek zjutraj iz hiše žalosti na 1082 Addison Rd. pod vodstvom Fr. Zakrajšek. Naše iskreno sožalje prizadeti družini!

Dekle, 10 let staro, ki je zginilo z doma, najdeno v družbi moškega

Elkhorn, Wis., 25. avgusta. Šerif Exner je danes tu dobil 27 letnega Claude Dillner, farmarskega pomočnika in 10 letno Betty Jane Foster, s katero sta zginila zadnjo soboto z doma staršev otroka. Dillner je bil aretiran in poslan v ječo, in bo pozneje izročen šerifu iz Valparaiso, Ind. Dillner je bil aretiran v njegovem avtomobilu. S seboj je imel šotor in mnogo živčev. Rekel je, da ljubi otroka, toda v resnici ji je grozil, da jo ubije, ako se odstrani od njega. Izjavil je, da se rad vrne v domač kraj, rekoč: "Sedaj, ko ste mi vzeli Betty mi je vseeno. Lahko me obesite!"

Avtomobilske žrtve enega samega dneva

Preteklo nedeljo je bilo v državi Ohio ubitih deset oseb od avtomobilov in 17 jih je dobilo take poškodbe, da najbrž ne bodo okrevali. Izmed ubitih je Clevelandčan, George Hines, 9303 Hines Ave. Avtomobilski promet po vseh cestah je bil ne navadno živahen.

Radio in ognjegasci

Prvi ognjegasní voz, ki bo opremljen z radio aparatom, dobimo v Clevelandu 1. sept.

O, Yeah?

Odvetniki so sicer precej resnicoljubni, ako govorijo pred postavo, toda po angleško so reče odvetniku "lawyer," in naši ljudje izgovarjajo to: "lajer." In trkega "lajerja" moramo danes pritisniti ob zid, v česbi urednika "Enakopravnosti." On trdi v sinčeni številki lista, da naš list ni pisal, da je George White, demokratični kandidat za governorja, suh. To je navadna laž. Dne 5. avgusta, 1930, na prvi strani, v sedmi koloni, z debelimi črkami je pisala "Ameriška Domovina," kdo so kandidati suhačev, in je pošteno omenila Geo. White, demokratičnega kandidata. "Lajer" number one!

Nadalje se trdi, da je "naš urednik" "milo prošil" republikanskega kandidata za oglaš. Nikdar in nikoli! Mi sploh ne prosimo ne republikancev ne demokratov za oglaš! Mi jih zahtevamo, ker beračili nismo še nikdar, nam ni treba! Povejte ime onega našega "urednika," ki je prošil, povejte ime kandidata, katerega se je prošil! Le na dan, le ven! "Lajer" number two!

In pravi Urša: "Slovenci moramo iti k republikanski stranki!" Oh, Yeah? Od leta 1916 imajo republikanci vlado v City Hall v Clevelandu, pa niti enemu samemu Slovencu niso dali še dela, dočim demokrati, ki nimajo vlade, so dobili 237 Slovencev dele! Torej! "Lajer" number three! In če vzamete še vašega Hooverja in njegovo brezposelnost v zakup, pa ste perfektni republikanci! See you some more!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 200. Tue. Aug. 26th, 1930.

Novi policijski načelnik.

Cleveland je dobil novega policijskega načelnika v osebi George J. Matowitza, ki je že dolgo let pri policijskem oddelku v Clevelandu, in ni samo policist, pač pa tudi dober odvetnik in kriminalist. Novi načelnik Matowitz je češkega rodu.

Imenovanje Matowitza za policijskega načelnika milijonskega mesta Cleveland je skrajno ugodno znamenje. Višje sile, ki zapovedujejo v City Hall niso mogle izbrati boljšega moža za ta urad.

Njegov prednik, načelnik Graul, se umika v privatno življenje k počitku. Umaknil se je na pošten način in za seboj pušča skrajno pošteno kariero. Ostal je ves čas svojega uradovanja brez madeža, in brez madeža odhaja v zasluženi pokoj.

In ni dosti policijskih načelnikov v večjih mestih, ki bi bili enako poštene, ki bi imeli enako sijajno kariero za seboj kot jo je imel načelnik Graul. Bil je pošten v svoji službi, nepodkupljiv, resen pri delu in se vselej zavedal svojih dolžnosti kot glavar policije.

Na njegovo mesto prihaja enak poštenjak, načelnik Matowitz, le da je Matowitz bolj inteligenten, bolj moderen, bolj mladeničkega duha, zmožen in skušen policijski uradnik, ki prevzema dolžnosti policijskega načelnika. Toliko glede starega in glede novega policijskega načelnika v Clevelandu.

To se tiče osebnosti, toda preiti je treba pa na splošnost, na položaj, ki vlada zadnje čase v Clevelandu. Brez vprašanja je, da policijski oddelki že par let ni bil pravilno upravljan, da so se vrinile netočnosti, ponekod nezmožnosti. Ali so za to odgovorni višji policijski uradniki, ali pa je odgovorna politika, ki se neprestano vmešava v policijske zadeve.

In česar stari policijski načelnik ni mogel narediti, to se z vso gotovostjo pričakuje od novega načelnika, da gre do skrajnosti njegovih zmoglosti. Kjerkoli je stari načelnik kaj zgrešil, ker so mu mogoče polena metali pod noge, tam mora novi načelnik močno prijeti in spraviti policijski administracijski voz v pravi tir. Občinstvo to od novega načelnika na vsak način pričakuje.

Resnica je, da je tekom zadnjih treh ali štirih let se vedno bolj pogosto ponavljala organiziran zločin v Clevelandu, o katerem še pred petimi leti nismo skoro ničesar znali. Tudi morala v policijskem oddelku tekom zadnjih treh ali štirih let ni bila taka, kot se od policije pričakuje. S prihodom novega policijskega načelnika bi se morala disciplina in značaj policijskega oddelka visoko dvigniti.

Doživeli smo zadnje čase, da je ostal umor za umorom nemaščen. Morilo se je v treh letih več kot prej v dvajsetih, in policija je komaj eno tridesetinko umorov lahko pojasnila s tem, da je v resnici prišla pravega morilca. Vsi drugi so doslej pobegnili pred policijo, in navdušeni s tem, so mogoče povzročali nove umore v mestu.

Bivši policijski načelnik Graul, kot je bil mož pošten in vesten pri delu, pa ni imel one karakteristike v sebi, ki povzroča, da načelnik lahko v resnici načeljuje, da mu podrejeni absolutno zaupajo in naredijo vse, kar jim reče. In da položaj v Clevelandu ni še slabši kot bi bil lahko, se je zahvaliti ravno poštenosti Graula, ki ni dovolil korupcije v policijskem oddelku.

Tekom zadnjih šest let je bil v resnici pravi policijski načelnik Edwin Barry, direktor javne varnosti v Clevelandu. Načelnik Graul je mirno dopustil, da je on vodil policijski oddelki, dočim je on skrbel za rutinske stvari.

Sedaj pa izjavlja Barry, da bo imel novi načelnik Matowitz absolutno prosto roko v policijskih zadevah. To nekaj pomeni, in mi le upamo, da bo Matowitz izbral to "absolutno prosto roko" v škodo zločincev, roparjev in morilcev, in v korist sicer poštenih državljanov, katere se naj pusti v miru.

D O P I S I

Collinwood, O.—Sedaj, ko se posebnega: Kdor bo imel najbliža sezona h koncu, da zaključimo piknike in izlete, smo sklenili tudi me, ženski odesk Slovenske Delavske Zadrugne Zveze, da priredimo izlet v nedeljo 31. avgusta na Močilnikarjevih farmah. Prijazno se vabi vse delničarje in odjemalce, prijatelje in vse cenjeno občinstvo iz bližnje in daljne okolice, da se tega našega izleta udeležite. Preskrbljeno bo za žejne in lačne; serviralo se bo tudi kosilo kdor bo hotel — ni treba nič doma kuhati.

Na pikniku bo igrala izvrstna godba pod vodstvom Mr. Barbica. Dobili se bodo tudi dobroti polnoma zastoj. In pa še nekaj

Cleveland, O.—Slavno uredništvo Ameriške Domovine! Prosim, če Vas je volja, pa mi dajte na svitlo ta moj skromni dopis,

v katerem bi rad nekaj spregovoril pismenim potom in našem dnevniku A. D.

Že dolgo časa se sliši, da se prične v mesecu septembru s zidavo nove cerkve sv. Vida v Clevelandu. To se že obeta toliko časa, da smo postali že neverjetni Tomaži. Ampak čas je že, da se enkrat prične s zidavo; leta in leta se nam obeta, pa se bo najbrže zopet odložilo, zakaj — to bo najbrže vsak vedel — slabi časi bodo ovirali. To je ena. Druga je pa ta: Če se misli resno z delom, zakaj bi cerkveno vodstvo ne sklicalo farne seje in bi se tam ukrenilo potrebno, kako bi se še več denarja skupaj dobilo. Zakaj bi se ne dalo našim trgovcem prilike, da vsak pove svoje mnenje in pa še kdo drugi naj bi lahko povedal, kako bi bilo bolj prav in koristno za našo bodočo, toliko zaželjeno cerkev.

Kakor rečeno, trgovcem naj bi se dalo besedo, ki imajo denar, od nas delavcev se ne more veliko pričakovati, ki smo že več mesecev brez dela in eden ali drugi pravi: "Kaj bom dal, ko nimam!"

Dalje se sklicuje skupaj samo odbornike in kolektorje. Ne vem, kako bo šlo samo z odborniki in kolektorji. Sicer jim pa dam vso čast za njih pogum in dobro voljo. Le naprej, da se bo izpolnilo kar vsi želimo. Po mojem mnenju pa cerkveno stavbo za-

četi ni malenkost. Rečem pa to, da več glav, več pameti. To je že stara prislovica in resnična. Zakaj bi se ne upoštevalo faranov, ki hočejo in bodo rade volje pomagali.

Zadnji teden je imel dopis v A. D. neki Lawrence Bandi, ki ga sicer osebno ne poznam, ki ima pa jako dobro idejo. On omenja, da naj bi se izvolil odbor, ki bo šel od hiše do hiše. Da, vse bo potreba, toda prej mora večina odločiti, da se bo kolektalo ta in ta čas. In pa da se bo te kolektorje pošteno sprejelo po hišah, pa bo šlo, čeprav počasno.

Od nekaterih strani se sliši nevolja, ker bo stala cerkev na 61. cesti. Priznam, da vsem je težko ustreči. Nekateri jo hočejo imeti tukaj, drugi zopet drugje. Nekateri zopet pravijo, ker je bila toliko let ta cerkev dobra, naj bo pa še. Čez deset let bo pa itak prevelika, kar bi skoro verjel.

Prosim pa, da se teh mojih besed ne vzame za razalitev. Jaz sem izrazil svoje mnenje, pa naj se še kdo drugi oglasi. Čeprav bo moj glas vpiljočega v puščavi in me bo morda "kdo zavrnil, pa nič ne stori. Boljše je, da odkrito povemo, kaj mislimo, kot pa da bi nosili zaprti v srcu.

Delujmo složno, skupni sporazum napreduje vsepovsod.

J. Rus,

faran fare sv. Vida od začetka.

SLAVLJE SREBRNE POROKE ODLIČNEGA ROJAKA V CLEVELANDU

Piše JOŠKO PENKO, zastopnik Ameriške Domovine

V četrtek, 20. avgusta, sta je bilo najti kot delavca, izučnega profesionista v velikih mestih, in sicer: Ljubljana, Reka, Gradec, Dunaj in Budapešta.

Dopolnivi vodo v poklini stroki, započel je z starostjo 28 let mizarstvo na svojo roko v St. Petru na Krasu. Slovil je po pivski dolini kot najboljši mizar, Vsa boljša dela so bila njemu zaupana in oddana. Marsikdo, če je imel kaj ličnega v hiši je z ponosom rekel: "To mi je napravil Jože Zrznin (takoj se je imenovalo po domače pri hiši njegovega očeta). Zelo radi so mu dajali delati cerkvene dela in marsikatera cerkev v pivski dolini se še danes ponaša z njegovim lepim in ličnim delom. Delavnico in lično hišico pod eno streho si je v St. Petru na Krasu postavil na vogalu državne ceste proti Reki in deželne ceste proti Ilirski Bistrici, kjer sedaj stoji poslopje hranilnice in posojilnice.

Klub pridnemu delu in veliki mu ugledu, mu sreča ni bila mila, ampak zasledovala ga je kruta usoda iskajoč ga vedno v nesreči. V prvem zakonu rodil se mu je sin Ferdinand, kateri je kmalu po rojstvu zgubil drago mamico. Videč, da mu rojstna gruda, ki jo je tako vneto ljubil, ne nudi drugega kot kup gorja in bridkosti, je sklenil bežati pred njo in se podati tistikrat komaj zaznato Ameriko. Če je kdo na svetu imel v mladosti težke in hude čase, je to gotovo naš opisovani Jože.

Kot mladenič, kolikor se ga jaz spominjam, je bil cvet pivske doline, lepega in izrazitega stasa. Lično oblečen, močna postava, prikupljiv in prijazen obraz mu je dalo lepo lice do simpatičnega in po dekletih zaželenega mladeniča. Svoj ponos ni nikoli klonil in trden značaj ga je povsod uveljavljal.

Spominjam se ga, kako je včasih rad poročil z roko v žepu z pet-kronskimi srebrniki. Pred 30 leti se je priselil v Ameriko in se stalno nastanil v mestu Clevelandu. Kot dobremu in izučnemu rokodelcu ni bilo težko si dela dobiti. Združil je vse energije in započel si ustvarjati na tuji zemlji novo življenje. Trdo je delal in si prislužil nekaj novcev, da je pozneje započel malo trgovino. Uresničil se je njegov, ki pravi: "Iz malega raste veliko," in to je bilo pri njem, seveda

ob strani pridnih in varčnih rok. Po petih letih bivanja v Ameriki si je izbral za družico v življenju, komaj eno leto po prej došlo Terezijo Levstek, rojeno pri sv. Gregorju na Dolenskem. V izbrani ženki je našel zvesto, pridno in marljivo sodelavko in trgovino in v gospodarstvu pa vzorno gospodinjstvo ter dobro in skrbno mater svojim otrokom.

V zakonu se jima je rodilo petoro otrok in sicer: Avgust, Lojze, Jožica, Kristina in Jože. Starejši sin je absolvirati razven obvezne in višje šole tudi pogrebniško višjo šolo, ter na njej graduiral. Je tudi javni notar. Drugi po starosti je Lojze, priznan kot eden med najboljšimi telovadci pri Sokolu in načelnik Collinwoodskega Sokola. Je absolvent in graduant višje pogrebniške šole. Tretja po rojstvu in prva hčerka, po imenu Jožica, ki je z odliko graduirala višjo šolo in je namenjena v bodočem letu nadaljevati svoje študije. Kristina, druga hčerka, obiskuje letos zadnje šolsko leto na višji šoli, katero bo prihodnje leto dovršila. Najmlajši sin Jože, je učenec obvezne šole. Otroci so zelo lepo vzgojeni in strogo slovenskem duhu in vsi člani sloških podpornih organizacij.

Sin Mr. Železa, iz prvega zakona, po imenu Ferdinand, je bil prvi slovenski pilot v ameriški armadi in izvrsten zrakovalec. V njem je videlo armadno poveljstvo zelo nadarjenega pilota in pričakovalo se je od njega mnogo v bodočnosti. Leta 1919 se je vsled krivde neprevidnosti drugega pilota smrtno ponesrečil. Upi in ponos slovenskega naroda je z njegovo smrtjo utrpel mnogo, ker upalo se je od njega veliko.

Za časa bivanja našega slavnop

F. Šaljin:

LJUBEZEN

(Odlomek iz spominov.)

Imeli smo težko življenje. Mati je hodila pospravljat ali prat. Oče je pisaril v mestu Kazanji. Mene pa so po ves dan zapirali z manjšim bratcem in sestrico doma v naši bajti na vasi. Le skrivaj sem včasih pobegnili skozi okno in skrbno sem moral paziti, da sem bil pravočasno doma in spravil zapahe v red. Iskal sem lepoto, pravljico, ono, kar ni bilo slišno obupni vsakdanjosti. S posebno radostjo sem gledal horovode (kolo), katere so plesali dvakrat na leto: ob Semiku pa o Spasu. (Pravoslavna praznika: sedmi četrtek po Veliki noči in prvega avgusta dan Sv. Križa.) Dekleta so prihajale z živordečimi pentljajci, četudi je ljudje ne znajo mi, v pisanih sarafanih, z belim in rdečim namazana. Tudi fantje so bili prav poseben opravljani. Vsi so se postavili v krog, plesali hovorod in zraven prepevali čudežne pesmi. Poseben korak, noša in praznični obrabi—vse to je govorilo o nekem drugem, ubranem, lepem življenju brez navadnih preteptov, sporov in pijančevanja ... Pozneje sem v osnovni šoli pel v cerkvenem zboru in sem zvedel, da govori ta pesem in ples o ljubezni. Videl sem, kako so se jokale belim golobcem slične neveste ob svatbi. Kmečka dekleta pri poroki so prepevala otožne pesmi, ki preklinjajo suženjstvo v zakonu. Vse to se mi je zdelo veliko, nepremostljivo nasprotje. Na eni strani sem jasno videl, da pomeni žena v vsakdanjem življenju zgolj domačo žival, ki se tem bolj ceni, čem bolj vztrajno dela. A istočasno sem videl, da ustvarja žena povsod praznik in da postaja življenje v njeni navzočnosti bolj lepo, ubrano. Gledal sem večernice, katere so priredili delavci. Navadno surovi moški dan od 9. zjutraj do 10. zvečer. Delo slovenskega stavbenika August Kauška.

ljence v Clevelandu menda ni potrebno posebno povdarjati, kdo je, in kje vse povsod je njegova najti. Navedeno naj bo med drugim, da je ves čas bivanja v Ameriki zvest član Slovenskega Sokola, pri katerem je bil tudi dve leti njega starosta. Je soustanovnik Slovenskega Sokola v Collinwoodu in istega dober podporni član.

Zgodovina slovenskega naroda v Clevelandu večkrat beleži njegovo ime kot enega izmed prvimi, kjer se je šlo za narodne interese. Tako najdemo Jožeta kot prvega direktorja Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave. Javno življenje in udejstvovanje beleži, da je bil devet let glavni blagajnik pri Slovenski Delavski Podporni Zvezi, ki je imela svoj sedež v Conemaugh, Pa. Je ustanovitelj društva "Delavec" SDPZ, ki se je pozneje združilo z društvom "Primož Trubar", št. 126 (sedanjim Cleveland), SNPJ; dalje je bil soustanovnik društva Naprej, št. 5 SNPJ. Jože je član nebroj slovenskih podpornih in kulturnih organizacij, ter letošnje leto predsednik in direktor Slovenskega Delavskega Doma.

V krogu svoje družine vodi na vogalu St. Clair Ave. in Addison Rd. trgovino ter pogrebni zavod. Podružnica pogrebnega zavoda se pa nahaja v Collinwoodu na E. 152. cesti. Znan je med Slovenci kot zelo dobra in mirna duša, ki vsakomur rad dobro stori. Ima tudi mehko srce in kjer vidi, da je gorje v hiši, rad prisloži na pomoč, brez da bi kaj od tega pričakoval.

Je pionir slovenske naselbine v Clevelandu in iskren naš rojak ter vreden popolnega zupanja.

—Bože moj, bože moj, dekde zalo gre z menoj! Treba je bilo videti veselo zadrego, s katero je sramežljivo po nerodno poljuboval sleherni krojač, čevljar ali mizar svojo izvoljenko! In pa, kako je ona zardevala in povešala oči v tem trenutku! To je bilo lepo, četudi se zdi zdaj smešno: kako čudežno je to razsvetilo življenje, polno težkega vsakdanjega dela! Takrat sem mislil, da je ljubezen vendar sreča, četudi je ljudje ne znajo čuvati. Morebiti nisem tega tako natančno občutil, a vesel sem vendarle, da sem imel slične misli že v zgodnjih otroških letih.

Franci zelo želijo številnejše družine

Paris, 25. avgusta. Lansko leto je bilo v Franciji 12,000 oseb manj rojenih kot jih je pa umrlo. To je napotilo močne skupine v parlamentu, da so začele propagirati velike nagrade očetom in materam, ki imajo večje število otrok. Parlament namerava dovoliti \$45,000,000 podpore na leto onim družinam, ki imajo več kot enega otroka. Stariši bi dobili \$20.00 za vsakega drugega otroka v družini, za tretjega \$30.00 in za vsakega nadaljnjega otroka ravno toliko, poleg tega pa bi stariši dobivali \$20.00 pokojnine na mesec, ko dosežejo 60. leto starosti.

Hiša na ogled

Oglejte si novo in moderno hišo na 18515 Keewanne Ave., (zadaj za pošto). Odprta vsaki dan od 9. zjutraj do 10. zvečer. Delo slovenskega stavbenika August Kauška.

Če verjamete, al' pa ne...

V kratkem se bo pričela šola in zopet se bodo učitelji in učiteljice ubijale z našimi malčki in razposajenčki. Zopet si bo kaka učiteljica belila glavo in pulila lase, če ji bo ta ali oni napravil nalogo, kot jo je zadnje šolsko leto napravil Boby Pote-ganov. Tako nalogo je spravil skupaj:

Kaj je kozel? Kozel je skoro še enkrat tako velik kot je ovca, če je ovca dosti velika. Kozli so jako koristni, ker jedo vse, kar jim pride pred nos: škarpe, srajce, klobuke in travo. Tudi moj oče je imel nekoč kozla. Moj oče je sploh jako dober človek. Vse kar on trdi, je tako, čeprav ni tako. To je vse, kar vem o kozlih.

Fant je peljal svojega dekleta na zrak. Bil je lep večer, dekle je postalo sentimentalno, nasloni glavico na rame svojega izvoljenca in ga vpraša:

"Mirko, ali si že kedaj videl grškega dekleta, kot sem jaz?"

Nobenega odgovora. Ker fant molči, ga dekle ponovno vpraša isto vprašanje.

Potem pa fant počasi odgovori: "Saj sem te prvič slišal, pa premišljam, če sem že kedaj videl katero gršo."

"Dragi prijatelj, opozarjam te, da bo moj pogreb 15. septembra."

"Ali se ti meša, ali kaj?"

"Ne, ampak vsak dan izpotim 5 kvortov vode; vsak kvort tehta dva funta. Jaz tehtam 150 funtov in če pojde tako dalje, je čisto jasno razvidno, da me v štirinajstih dneh ne ostane nič več."

Clevelandčan je šel na počitnice v Kanado. Nastanil se je v hotelu, kjer je precej plačeval vsak dan za hrano in stanovanje. Toda vreme ni bilo ugodno in deževalo je vsak dan, zato se odpravilja Clevelandčan domov. Vprašajo ga:

"Ali vam ne ugaja tukaj?"

"O, ugaja mi že, toda v Clevelandu dežuje bolj poceni."

Rojak je prišel k slovenskemu krojaču in si dal pomeriti novo obleko. Krojač meri in meri, končno pa vljudno vpraša:

"Kako pa naj bodo žepi?"

"I kako, kot navadno," odvrne rojak.

"Zdaj vem toliko kot prej. Vedel bi namreč rad, ali rabiš žepa za pol pajntke steklenice, ali za cel pajnt," bi rad vedel postrežljivi krojač.

"Vrag naj vzame še te avtomobile," je jamral clevelandski policist. "Če prepočasno vozijo, jih ne smem zapisati, če pa vozijo hitro, pa številke ne vidim!"

Mati vpraša deklo Ančko: "Ali si si umila roke, predno si zamesila kruh?"

"Čemu pa," odvrne Ančka, "saj pečemo črn kruh."

"Če mi ne kupiš svilene obleke, bom umrla od žalosti in pogreb te bo stal mnogo več."

"To je sicer res, ljuba moja ženica, toda to bo potem tudi zadnji izdelek za te."

Pred grobom stoji sključen mož in bridko joče. Grobar pristopi k njemu in reče: "Vaša bol mora biti zelo velika, da prihajate vsak teden semkaj."

"Res, grozno je, da je pregodaj umrl."

"Kdo pa je bil mož, ki ga ob-jokujete?"

"Prvi mož moje žene."

RADIO PROGRAMI

Za sredo, 27. avgusta.

WTAM

- A. M.
6:30: Sign on Station WTAM.
7:15: Spang Baker—Charles Hamp.
9:30: National Home Hour (NBC).
10:00: Patty Jean's Chat.
10:30: Pat and Alice.
10:35: Radio Household Institute (NBC).
10:35: Don Douglas, pianist.
10:45: Charles W. Reed, baritone.
11:00: Jolly Four.
11:30: Morning Madrigal.
P. M.
12:15: Russell E. Neff, tenor.
12:30: Sessions Time.
12:30: Noonday Melodies.
1:30: Merle Jacobs' Golden Pheasant Orchestra.
1:30: Baseball Game—Cleveland vs. Chicago.
5:00: Black and Gold Room Orchestra (NBC).
5:15: Meditation.
5:30: Organ Processional Hour.
6:15: Chester Zohn, tenor.
6:25: Baseball Scores.
6:30: Twilight Voices (NBC).
6:45: Natasha Mirowski.
7:30: Salsola Time.
7:40: East of Cairo (NBC).
7:50: Mobil Oil Concert (NBC).
8:00: WTAM Players.
8:30: Midsummer Revels.
9:30: Coca Cola Program (NBC).
10:00: Vincent Lopez and Orchestra (NBC).
10:15: Uncle Abe and David (NBC).
10:30: Hulova Time—WTAM Bulletin Board.
10:35: WTAM String Quartette.
11:00: Austin Wylie's Chippewa Lake Park Orchestra.
11:30: Midnight Melodies.
A. M.
12:15: Merle Jacobs' Golden Pheasant Orchestra.
1:00: Sign off Station WTAM.

WHK

- A. M.
6:30: Radio Revelle.
7:30: Morning Devotions.
8:00: Something for Everyone (CBS).
8:30: Burlesque Broadcasters.
8:45: What's Happening.
9:00: Piano Rambles.
9:30: Radio Boys.
9:30: Julia Hayes.
10:00: Radio Homemakers—Ida Bailey Allen (CBS).
10:15: Dr. Florence E. V. Blodgett.
10:22: The Boy and Girl Friend.
10:45: Radio Homemakers—Ida Bailey Allen (CBS).
11:00: Ethel and Harry.
11:00: Manhattan Towers Orchestra (CBS).
P. M.
12:30: Harry Tucker's Orchestra (CBS).
12:35: F. D. Strawn & Co.'s Elgin Time.
12:50: Syncretized Silhouettes (CBS).
1:30: Columbia Little Symphony and Soloist (CBS).
1:55: Health Talk—Dr. Winfrey.
2:30: Housekeeper's Chat.
2:30: Columbia Ensemble (CBS).
2:30: Ten Time Topics.
3:30: Musical Album (CBS).
3:45: Meditation.
4:15: Uncle Gordon.
4:40: World Book Man.
4:45: Messenger Boy.
4:45: Peter Arno's Whoops Sisters (CBS).
6:00: F. D. Strawn & Co.'s Elgin Time.
6:01: Review Current Events.
6:15: Schedule for the Evening.
6:15: Willoughby Country Club Orchestra.
6:40: Raybestos Sport Flashes.
6:45: Willoughby Country Club Orchestra.
6:55: Ralph's Cherry Pickers.
7:15: Manhattan Moods (CBS).
7:30: Forty Fathom Trawlers (CBS).
7:45: Raybestos Country Club.
8:30: Paloma Smoker (CBS).
9:00: Vita Dry Weather Report.
9:00: Raybestos Country Club.
10:00: Gruen Guild Watch Time.
10:01: Motorists Almanac of the Air.
10:02: Bert Low's Orchestra (CBS).
10:02: Ruth and Blair.
11:00: Ruben's Man.
11:01: Bert Low's Orchestra (CBS).
11:30: Nocturne (CBS).
12:00: Wille's Lake Shore Garden Orchestra.

WJAY

- A. M.
7:00: Morning Melodies.
7:30: Elaine and Sis.
8:00: Wurlitzer Program.
8:30: Mailmen.
9:00: Elgin Time; Heza Knutt.
9:45: Germ Brothers.
10:00: Student Prince Weather Forecast; Ruth and Blair.
11:15: Starr Piano Program.
11:30: Organ from Wurlitzer.
12:00: Elgin Time; Student Prince Weather Forecast; Studio.
P. M.
12:15: Jazz Pot Pearl.
1:15: Harry Royale.
2:00: C. Kettelman.
2:15: Ed White.
2:30: Ruth Weaver.
2:45: Ruth Richey.
3:00: Brady Lake.
4:00: Kathleen Sullivan.
4:15: Emily Wheland.
4:30: Edna and Jean.
4:45: Georgene Gordon.
5:00: Joe Fred and Dave.
6:00: Elgin Time; Student Prince Weather Forecast; Studio.
6:15: Starr Piano Program.
6:30: Dick, Renny and Jimmy.
7:00: Merchants and Consumers.
7:25: Elgin Time; Sign Off.

Hiša na ogled

Oglejte si novo in moderno hišo na 18515 Keewanne Ave., (zadaj za pošto). Odprta vsaki dan od 9. zjutraj do 10. zvečer. Delo slovenkega stavbenika August Kauška. (x)

George Golding, iz Albany, N. Y. prohibicijski administrator, je bil odpuščen iz službe radi pohujšljivega obnašanja napram raznim stenografkam v uradu.

OVČAR MARKO

Janez Jalen

Kar grozno je bilo videti velikanski dim, ki se je valil med Pečmi in Vrtačo, med Stolum in Begunščo, kakor hudourni oblak, pred katerim trepetajo ljudje in živina. Iz Srednjega vrha pa so švigali plameni.

Marku, lanskemu ovčarju največjega tropa v Krnici, Primoževemu Marku, ki je imel pastirsko kri v sebi in je ljubil obsežne paše in sovražil in preganjal zverino, katera trga živino in zapira pozimi pota, Marku, ki je komaj ušel volkovom in so mu Volkuna strgali, se ni dobro zdelo, da gori Srednji vrh, taborišče zverjadi. Pa sam ni vedel zakaj. Razložil je Podlipniku: "Tomaž je zažgal. Ali ni škoda lepih macesnov?"

Pa mu je začel nagajati desni zrebec, kakor bi ga hotel opomniti, da naj pozabi planine in se ves vtopi v vovove in konje in cesto.

Srednji vrh je gorel.

Med zelenicim in cvetočim drevjem pa so drdrali iz Gorenjskega kota po cesti proti Kranju, naprej proti Ljubljani, in še naprej proti Trstu, do morja, štirje parizariji, in pred zadnjega, na katerega je bila prikovana Podlipnikovega zrebca, lanski Podlipnikov ovčar, Primožev Marko iz Krnici.

LETA

Fletno, fletno, fletno, fletno, fletno, fletno!

Na Podlipnikovem dvoru, na prostornih sanah sta pela dva škanta, se skušala klarinet in trobenta in brenčal je bas. Najbolj veselo so plesali glasovi na strunah konjarja Joža, ki ni bil nič več gostač. Pri-mož je bil; kupil je s prihranjenim svojim in Micinim denarjem od Marka njegovo staro domacijo in se je včeraj z Rezo, svojo ženo, in z Mico, do-brotnico svojo, in štirimi otroki veselil pod lastno streho.

Nepočakano so bili konji ob sneg priganjani svate, naj hitreje sedajo na sani.

Na prag je prišel pogledat starišina Planjavac. Mlad je še bil, šele lani se je oženil in vzel Primožev Rozalko, ki je bila na svatovščini za teto.

Planjavac je pogledal in odšel nazaj v hišo, potrkal na kamrino vrata in poklical: "Nevesta! Ančka! Čas je, da gremo."

Iz kamre je stopila Ančka, nevesta, postavna in lepa, v od-petem židanobelem kožuahu, iz-pod katerega se je svetila rdeč-kasta žida in črn žamet in te-žak srebrn sklepavnik. Na če-lu ji je blestela, na sredo avbe z zlatom uvezena, velika očena, katero so obkrožale, kakor kra-ljico, druge gorske rože. Dva pramena temnih las sta silila izpod avbe na rožnat obraz, v katerem se je lesketalo dvojje zasoljenih oči, kakor dva velika bisera.

Marko, ki bi bil Ančki naj-rajši padel k nogam in ji ob-jele kolena, se je moral hudo premagovati, da ni pokazal, ka-ko je ginjen, ker se na sploh ne najmanj pa od žgoče ceste, od spodobi v Gorenjskem kotu, burje in zimskih mrazov opa-ljenemu vozarju, in še gospo-darju nove, lepe domaćije.

Lenčkov France, Ančkin str-nič, ki je bil za druga, je pono-sno popravil klobuk, in kar samo se mu je smejalo, ko je pomi-slil, da bo spremljal tako neve-sto k poroki.

Manica, družica, se pa ni mo-gla premagati. Stopila je k ne-vesti: "Ooo! Kako si lepa, An-čka!"

Za vrati sta stala starišina in teta, pri mizi pa je miril dva fantka, Janezka in Franceja, in šele dve leti staro dekletce, Je-rice, Podlipnik Cena.

Podlipnica, ki je prišla za

Ančko iz kamre, je vzela Jerico v naročje, čeprav je bila v naj-lepši obleki.

Vsi so obmolknili. Za An-čko so prišle težke minute, ko se nevesta poslavlja od doma. Stopila je pred svoje: "Ata in mama! Bratec in sestra! Odpustite mi, kar sem vas za-lila, mislite včasih name, in Bog naj vam povrne vse dobro."

Ančka je jokala in vse žen-ske; možki so povesili oči, otro-ci so se pa čudili.

Spregovoril je Podlipnik: "Ančka! Naj bo vse zbrisano, kar ni bilo prav. Domov še vselej pridi kakor domov, mi te ne bomo pozabili, vidva z Mar-kom pa na Boga nikar ne poza-bita."

Pokrižal jo je z blagoslovlje-nim vodo in mama jo je tudi. Ančka pa je vsem dala roko, atu in mami, in Janezku in Franceju, le Jerice ni mogla pri-praviti mami do tega, da bi dala sestri nevesti ročico, zato jo je Ančka poljubila na čelo in odšla z drugom na dvor. Kar poskakovali so glasovi, tako ve-selo so jo pozdravili godci.

Pisana vrsta sani je prizvon-kljala iz Krnic na Rodine. Na Podlipnikovih in Primoževih, sedaj Markovih grobeh, sta go-reli na vsakem dve sveči, ena od ženina, druga od neveste, ka-kor bi hotela ženin in nevesta še mrtve opozoriti, da si bodo od danes naprej v sorodstvu.

Kakor bi pogledal na z ro-žami obraslo zatišno jaso v go-rah nekje, tako je bilo v cer-kvi svetega Klemenca, ko so po-sedli po klopih v pisane barve stare noše oblečeni svatje.

Pred oltarjem pa sta stala ženin in nevesta, Marko in An-čka; že dolgo ni videl sveti Klemen tak brhkega para pred svojim tronom. Poročal je To-maž Baloh, Radolčan, ki je ta-krat oskrboval Rodine, poma-gal tudi v Mošnjah. Ko jima je govoril o bogastvu in ljubez-ni in pohvalil bogastvo, ki naj pa ne napihuje v prevzetnost, in je nato ljubezen postavil nad bogastvo, sta se Marko in An-čka spogledala, in oba mislila isto, da sta namreč z ljubeznijo premagala bogastvo in še vse drugače težave.

Dvojce različnih "ja" se je začelo po cerkvi in Marko in Ančka sta bila mož in žena, ki jih nihče drugi ne more več razdružiti kakor samo še smrt.

Ančka je pokleknila z ženi-nom med mašo na stopnico pred oltar in prosila za otroke, da bi jih Bog dal, zdrave in pridne, in gospod Tomaž jo je blagoslovil. Drugo, Lenčkovemu Francetu, pa je prišla čudna misel: "Če bi Ančka po-stala svetnica, pa bi jo v takile noši postavil na oltar, bi kar povzdignila lepoto cerkve."

Ženina in nevesto je vozil na-zajgrede Miha, ki je jukal, da so se konji plašili, čeprav je bil že davno oženjen s Franco, Podlipnikovo majerico. Marko in Ančka sta bila čez noge odeta z rdeče obšitim medvedovim ko-žuhom. Podlipnik ga je pred leti kupil od Marka in nalašč prihranil za ta dan, da spomni ženina in nevesto, kako je bilo pred leti. Gorko je bilo pod kožuhom, še bolj gorko pa pri srcih.

Svatje so se ustavili pred novo, lepo, zidano hišo, kateri je stal nasproti obokan hlev, toliko odmaknjen, da ni jemal hiši solnca, hlev, za tri pare konj, in kar je treba krav in prašičev pri hiši. Nihče ni vstopil, dokler ni gospod To-maž blagoslovil, poškrpil in po-kadil hiše in hleva in blago-slovil na voglu nad vatel visok, lesen in barvan kip svete Neže z jagnjičem v rokah. Marko ga je želel imeti na novi hiši, v zahvalo, ker mu je sveta Ne-ža pomagala tisto leto, ko se je boril in trpel za Ančko, sreč-no jarce pasti. Preskrbel mu je pa ta kip Kuharjev Tonej, ki se je bil najprej na Dunaju sli-karstva izučil in postal za tem cesarice Marije Terezije beče-lar. Vprav Marko mu je pe-

ljal na Dunaj prošle pomladi šestnajst kranjskih panjev in nič ni zahteval za vožnjo. Ku-harjev Tonej pa, Anton Janša, katerega danes bečelarji po vsej svetu poznajo, zato, ker jim je razložil, da troetje ne no-sijo vode, da le matice praše, in jih poučil, kako in kdaj in zakaj roji iz panjev lete, in še marsikaj drugega, Tonej je pa samo skomizgnil z rameni, ko ga je Marko pobaral, koliko mu je dolžan za sveto Nežo. Mar-ko ga je vabil na svatbo, pa ni utegnil priti.

Na svatovščino je Marko po-vabil tudi vse pastirje in ma-jerce, ki so planinili tisto leto, ko je bil on ovčar. Tudi Ro-tijinega Tevža, ki bi bil rad prišel, pa ga žena ni pustila, zato ker ni mogla z njim in mu je bila nevoščljiva. Hudo ženo je imel Tevž, Špelc so ji rekli, nekje v hribih jo je dobil. Pre-pire je delala v vasi in veno-mer zmerjala Tevža in Rotijo in tudi udarila, če ni bilo dru-gače. Drugi so pa prišli: Pod-gošar je skrbel za smeh, Žorga je molčal in jedel, Poklukar pridno pil, Jok in Tomaž in pa Mica so se pogovarjali, kako je bilo včasih, ko so bili še mladi. Franca, Mihova žena, se ni utegnila muditi, ker je imela doma otroka nekaj bol-nega. Črednik Lukež je pa ho-tel prav posebno pohvaliti ne-vesto in je rekel Marku: "Če bi še pasel, Marko, letos bi pa vsako noč prikresal čez Vrh nazaj domov."

"Ali ti še hodiš?"

"Nič več."

Ančka je s kolenom dregnila Marka, da ne mara takega raz-govora. In Marko je hitro besedo spjel drugam.

Jok in Tomaž sta se pa z vinom ogrela in bi se bila sko-raj sporekla. Pa zakaj?

Jok je očital Tomažu, da je napak naredil, ko je požgal Srednji vrh: "Ali ni škoda ti-stih lepih macesnov, ki so se tako zlatili na jesen. In stare koče na Zelenici je plaz vzel, da so jih morali potem nove na vetru postaviti. In obe je-zerici na Jezercih je s prstjo zasulo, ki so jo plohe izprale s Srednjega vrha. Nič več ni tako lepo Zavrhom kakor je bilo tisto leto, ko je Marko pa-sel. Ali ni škoda, Tomaž?"

Tomaž pa, ki ni rad slišal, da je požgal Srednji vrh, se je razhudil: "Kaj! Škoda! Zve-rino sem pa le pregnal, da jo domalega nič več ni. Krajpa-taljon!"

Posegla je vmes Mica in ju pomirila.

Joža pa je godel, godel in go-del, da so ga nazadnje prsti boleli, in Meta, ki še vedno ni uje-la fanta, ni nobenega plesa zamudila.

Šele drugi dan pod noč sta Ančka in Marko ostala sama in sedla drug k drugemu h gorki peči. Manica je že spala na vrhu.

Marko je prijel Ančko za ro-ko: "Ali še veš, Ančka, kaj sem obljubil, da ti povem, ko po-poroki ostaneva sama."

"Da mi poveš, kaj sta se tisto noč, ko si ti jездil v Trzič, naša ata in naša mama pogovar-jala."

"Dobro se spominjaš."

"Se. Pa mi ni treba več ti-povedovati, mi je pretekli te-den že mama vse povedala, in še več, samo, da bi bila midva bolj srečna."

V hlevu so bili konji ob step-tano ilovico in Koca je zalajal za hišo.

Ančka se je pritiskala še bliže k možu: "Marko! Ali imaš ti še v božjih bukvah zlepljena tista dva lista, kjer je pisano o dobrem daru in dobri ženi."

"Še vedno."

"Razlepi jih in preberi mi še enkrat."

Ob trepetajoči sveči je bral Marko pri mizi; in Ančka, že-na njegova, se je narahlo nanj naslonila:

"En dober dar je ena dobra shena, leta dar bo dodilen ti-mu, kateri se Boga boji k' po-

DOSELITEV KOČEVARJEV, PRED 600 LETI

Doba okoli leta 1200 pomeni njem pokopališču kočevskega mesta. Število prebivalstva tedanje Evrope se je začelo naglo dvi-gati, oživela je bila velika tr-govina z inozemstvom in pri-šel se je prehod od prirodnega gospodarstva na denarno. Pred-vsem pa se je začelo iskanje nove zemlje za obdelovanje in v širokih slojih ljudstva se je zbudila volja gospodarskih in kulturnih podvigov. Tudi pod-nebne razmere so se v tem času spremenile prav znatno na bolje, tako da so postale človeškemu bivanju in gospo-darstvu prijaznejše in dostop-nejše tudi pokrajine, ki se jim je doslej človek po večini ogi-bal.

Na najbolj gorati južni del Dolenjskega Krasa je posegala ekspanzivnost človeka v glav-nem od dveh smeri, od Loža in Stične, v manjši meri od Turjaka. Za južnozhodni del prihaja v poštev predvsem Lož. Od tu so oglejski patriarhi gospodovali vsemu dolenjskemu Krasu in ga podeljevali nem-skemu plemstvu s Koroške, od-tu se je izvršila tudi prva ko-lonizacija Slovencev in od tu so prihajali pozneje številni no-vejši roji doseljencev. O tem nam priča priimek Ložar-Lo-ser, ki je med Ribničani kakor Kočevarji precej pogost in tu-di ime Loški potok. V tej, blizu 800 m visoko ležeči kra-ški kotlini živi še danes tradi-cija, da so prvi ljudje prišli semkaj kot pastirji od Loža, v Šegovi vasi, pri izviru stalne vode, pa ti še pokažejo hišo, na katere mestu je zrastle prvo stalno stanovanje človeka.

V višje ležečem delu dolgega ribniško-Kočevskega podolja najdemo v eni sami stari listini iz leta 1241. poleg Ribnice omenjenih že kar 9 vasi, Veli-ki in Mali Zapotok, Vince, Su-sje, Breg, Gorenjo vas, Hrva-tsko, Gorico vas in Dolenjo vas. Ves široki prostor, ki leži med Ribnico, Črnomljem, Poljana-mi in globoko urezano Kolpo, pa je bil tedaj še redkeje na-seljen.

Najstarejša cerkev, ki je ob-stojala na današnjih kočevskih tleh in nosi ime Stara cerkev, v razliko od mlajše cerkve v Kočevju, nam kaže, da se je naseljevanje vršilo od severa, torej iz Ribnice. Vendar tem-poro slovenskega naseljevanja je moral biti prepočasen, ker go-spodarji so se kmalu ogledali v tujini za drugimi kolonisti. V letih 1336—1374 je gospo-daril tem krajem Oton VI. Or-tenburg. Ker je grad Orten-burg, njegova domovina, stal na Gornjem Koroškem—njego-ve razvaline se vidijo nad Dra-vo blizu mesta Spittala—je ver-jetno, da so uslužbenci, pa tudi naseljenci, prihajali najprej iz teh krajev.

Ohranjena nam je iz leta 1339, listina oglejskega patri-jarha Bebranda, ki odgovarja na prošnjo Otona Ortenburga in ustanavlja na Ortenburgo-vev posestvu "Mooswald," pri novo zidani kapeli Sv. Jerneja za tamošnje ljudstvo posebno kaplanijo. Mooswald, danes vas blizu kočevske železniške posta-je, take cerkve nikoli ni imela, pač pa je bil sv. Jernej nekda-j v oltarju cerkvice na današ-

lonaniju njegovih dobrih del."

Ančka se je oklenila moža: "Marko! Da bi ti bila jaz do-ber dar!"

SVESTI TOVARSH je ostal vso noč odprt na mizi.

Pri Marku v Krnicah so že večji otroci pestovali manjše, ko je šele Podlipnik priboril svetemu Klemenču faro nazaj. Sveti Klemen, to je še doživel Marko, Ančka pa ne več, je pa zidal cerkev na Breznici v čast Zalostni Materi božji in ji pre-pustil tudi faro, Njej, Kraljici vseh.

(Konec)

V Kentucky je gverner, Flem D. Samson, gornji na sliki, republikanec, podgo-verner je pa James Breat-hitt, spodaj na sliki, ki je demokrat. Praviijo, da go-verner nikdar ne zapusti prestolice, razun ob nede-ljah, ker se boji, da za časa njegove odsotnosti bi podgo-verner nastavl prevč de-mokratov v kake urade.

Za en dolar je dobil 30 let ječe

New York, 25. avgusta. Ste-phen Lynch v tem mestu je bil včeraj obsojen v 30 let zapora, ker je v nekem restavrantu, te-kom roparskega vloma, ukradel nekemu gostu \$1.00 vredno uro.

* General von Ludendorf se namerava razporočiti.

Proda se truck.

za jako nizko ceno. Zamenja se tudi za grozdje. Truck je v dobrem stanju in nosi od dva do tri tone teže. Vprašajte na 975 E. 237th St., Noble, O. (200)

Se zamenja

hiša 6 sob, v Collinwoodu, za hi-šo v Lindale ali West Parku. Hiša 10 sob, za dve družini, blizu Euclid Beach parka, za hi-šo med St. Clair in Superior. Za podrobnosti se oglasite pri

D. Stakich

15813 Waterloo Rd. Tel. KEmmore 1934. (Aug. 20. 23. 26. 30.)

Naznanilo občinstvu

Naznanjam, da sem otvoril prostor za

ključavničarstvo

in brušenje brivskih potrebsčin ter raznih drugih rezil. Vedno bom gledal, da bom vsem našim odjemalcem kolikor mogoče do-bro postregel v njih zadovoljstvo. Se vljudno priporočam.

Fr. Čepirlo,

1342 E. 55th St., vogal St. Clair Ave. (Tue.X)

Stanovanje

5 sob, spodaj, vse moderno, in trgovski prostor, pripraven za grocerijo in mesnico, se da v na-jem. Taka trgovina je bila tu že 15 let. Odda se vse skupaj ali posamezno. Vprašajte na 6700 Schaefer Ave., Tel. HEnderson 6153. (205)

Pet novih

stiskalnic na rjuhe je naprodaj. Vprašajte na 1410 E. 52nd St. (202)

Štiri sobe

opremljene, dve spalnici, jedil-na soba in kuhinja se odda mali družini ali fantom. Tudi kopa-lišče. Vprašajte na 1244 E. 58th St. (202)

Stanovanje

obstoječe iz štirih sob in gara-že se da v najem. Jako lepe stanovanje. 17714 Grovewood Ave. (200)

Stanovanje

se da v najem, štiri sobe, spo-daj. Kopalnice, furnez, pral-nica, porč. Tudi garaža se do-bi v rent. 6719 Bonna Ave. (200)

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljske prevel
DR. RUDOLF MOLE

IV.

Minilo je nekoliko dni, a Kmitić se še ni vrnil. Zato pa so prišli v Vodokte trije lavdanski šlahčiči h gospodični na poizvedovanje. Dospel je namreč Pakoš Gaštovt iz Pacunelov, oni, ki je gostil pri sebi gospoda Volodijovskega, patrijarh graščine, znan po svojem bogastvu in po sreči hčera; tri so bile poročene s tremi Butrimi in je dobila vsaka po sto kovanih cekinov razen oprave in inventarja. Drugi je prišel Kasijan Butrim, najstarejši človek na Lavdi, ki se je dobro spominjal Batorija, in z njim Pakošev zet, Jozva Butrim. Ta—dasi v najboljših letih—ni imel morda več nego petdeset let, ni šel na popis splošne vojske v Rosno, ker mu je v kozaskih vojnah topovska krogla odtrgala stopalo. Radi tega so ga tudi imenovali "kri-vozočca" ali Jozva Breznoga. Bil je to strašen šlahčič, medvedje moči in velikega razuma, toda sirov, zajezdljiv, strogo sodeč ljudi. Radi tega so se ga v mestih nekoliko ogibali, ker ni znal odpustiti niti sebi niti drugim. Postajal je tudi nevaran, če se je napol, a to se mu je pripetilo redkokdaj.

Ti so torej prišli h gospodični, ki jih je sprejela prijazno, dasi si je takoj mislila, da so prišli na poizvedovanje in da žele od nje kaj izvedeti o gospodu Kmitiću.

"Mi namreč hočemo iti k njemu, da se mu poklonimo, toda menda se še ni vrnil iz Upite," je pravil Pakoš, "zato smo prišli k tebi, naša miljenka, praviš, kdaj bo mogoe." "Čudim se, da ga še ni," je odgovorila gospodična. "Vesel nas bo, varuhi, iz vse duše, ker je šel iz vojne, kjer je prebil toliko truda in skrbi! Vojaku se ni čuditi, če se obregne tudi od domačine, zakaj njihova dražljivost je ostra kakor njihove sablje."

"Da bi le nas ne hotel tako sprejeti, kakor je sprejel Domaševiče ko so prišli k njemu z novico o polkovnikovi smrti," je zamrmral temno Jozva.

Gospodična je to slišala in takoj živo dejala: "Ne jezite se radi tega! Morda jih ni sprejel dovolj vljudno, a je tu že opravičil svojo napako. Treba je tudi pomisliti, da je šel iz vojne, kjer je prebil toliko truda in skrbi! Vojaku se ni čuditi, če se obregne tudi od domačine, zakaj njihova dražljivost je ostra kakor njihove sablje."

Pakoš Gaštovt, ki je hotel z vsem svetom živeti v miru, je mahnil z roko in rekel: "Mi se tudi nismo čudili! Merjasec plane na merjasca, če ga nagloma zagleda, čemu ne bi zarentačil človeka na človeka! Mi pojdemo v stari Lubič in se poklonimo gospodu Kmitiću, da bi z nami živel, na vojno in v puščo hodil, kakor rajni gospod komornik."

"Pa povej vendar, draga naša, ali ti je ugajal ali ne?" je vprašal Kasijan Butrim. "Saj je naša dolžnost, da te vprašamo."

"Bog vam plačaj za skrb. Vri kavalir je gospod Kmitić, pa če bi tudi kaj napačnega opazila, bi se ne spodobilo govoriti o tem."

"Ali nisi ničesar opazila, naša draga dušica?" "Ničesar! Sicer pa nima tu nihče pravice soditi ga, in Bog varuj kazati mu nezaupanje. Raje Boga zahvalimo!"

"Zahvaljevati je tu še pre zgodaj! Če bo za kaj, bom tudi hvalil, če ne, pa ne bom," je odgovoril mrki Jozva, ki je bil kot pravi žmudžin zelo previden.

"In o poroki sta že govorila?"

je zopet vprašal Kasijan. Olenka je povesila oči: "Gospod Kmitić želi čim prej..."

"O kaj, čemu ne bi hotel!" je zamrmral Jozva, "seveda, če ni bedak! Kateri medved pa ne bi hotel medu iz panja? Toda čemu hiteti, ali ni bolje si ogledati, kakšen človek je to? Oče Kasijan, povejte rajši, kaj imate na jeziku, in ne dremajte kakor zajec opoldne v razoru!"

"Jaz ne dremam, samo pre-mišljam, kaj bi rekel," je odgovoril starček. "Jezus je govoril tako: Kakor Kuba Bogu, tako Bog Kubi! Mi tudi ne želimo gospodu Kmitiću zlega, da bi tudi on nam ne želel, kar Bog da! Amen!"

"Da bi le bil po naši misli!" je pripomnil Jozva.

Bilevičevni so se naježile obrvi in rekla je z gotovim pod-udarkom:

"Pomnite, gospoda, da ne sprejemamo slug. On bo tu gospod in njegova volja bo veljala, ne naša. On mora tudi vas zastopati v varuštvo."

"To se pravi, da bi se nič več ne vtikali!" je vprašal Jozva.

"To se pravi, da bi mu bili prijatelji, kakor on hoče biti vama prijatelj. Saj vendar on čuva svoje posestvo in ga upravlja, kakor on hoče. Ali ni res, oče Pakoš?"

"Sveta resnica!" je odgovoril paeunelski starček.

In Jozva se je vnovič obrnil k staremu Butrimu.

"Ne dremajte, oče Kasijan!"

"Jaz ne dremam, samo pre-mišljam."

"Torej povejte, kar veste!"

"Kaj vem? Torej to vem..."

Gospod Kmitić je veljak, plemenite krvi, a mi smo reveži. Razen tega je slaven vojak; edino on je ključoval sovražni-ku, ko so že vsi obupali. Daj Bog čim največ takih! Toda družbo ima, da ji ni para!...

Gospod sosed Pakoš, kaj ste slišali od Domaševičev? Da so vsi ljudje brez časti, nad katerimi vise obsodbe in protesti in inkvizicije. Rabljevi sinovi so to! Težki so bili za sovražnike, a še težji so za prebivalstvo. Počigali so, ropali, počenjali nasilstva! To je! Da so koga pobili, to se zgodi lahko tudi poštenim ljudem, toda oni so baje živeli na tatarski način in bi morali že davno gniti po ječah, če ne bi bilo protekcije gospoda Kmitića, ki je veljaven gospod! Ta jih ima rad in jih zaslanja in nanj se obešajo, kakor brenclji na konja. A komaj je sedaj prišel semkaj, že vsi vedo, kakšni ljudje so to. Že prvi dan so v Lubiču streljali s samokresi—in na koga? Na slike pokojnih Bilevičev, česar gospod Kmitić ne bi smel dovoliti, ker to so njegovi do-brotniki."

Olenka si je pokrila oči z rokama.

"Ni mogoe! Ni mogoe!"

"Mogoe, ker je bilo. Dovolil je postreliti dobrotnike, s katerimi je imel stopiti v krvno sorodstvo! In potem so zavlekli dvorska dekleta v sobo radi samopašnosti!... Tfu! Za milost božjo! Tega pri nas še ni bilo!... Prvi dan so začeli streljanjem in samopašnostjo! Prvi dan..."

Tu se je stari Kasijan razsrdil in začel tolči s palico ob tla; na Olenkin obraz je stopila temna rdečica, a Jozva se je oglašil:

"In ta vojska, gospoda Kmitića, ki je ostala v Upti, mar je ta boljša? Kakršni oficirji, taka je tudi vojska. Gospodu Solohubu so ukradli nekaki lju-

dje govedo, pravijo, da so bili Kmitičevi; mezagolske kmete, ki so vozili smolo, so pobili na cesti. Kdo? Tudi oni. Gospod Solohub je odšel h gospodu Hleboviču iskat pravice, a sedaj je v Upti zopet nasilje! To vse je zoper Boga! Mirno je bilo tu, kot nikjer, sedaj pa nabijaj vsako noč puško in straži, pa čemu?... Ker je prišel gospod Kmitić s svojimi tovariši."

"Oče Jozva! Ne govorite tako! Ne govorite!" je klicala Olenka.

"Kako pa naj govorim? Če ni gospod Kmitić kriv, čemu pa drži take ljudi, čemu živi z njimi? Velmožna gospodična povej mu, naj jih napodi ali pa naj jih izroči rablju, sicer ne bo miru. Ali je že kdo slišal, streljati slike in dajati javno pohujšanje? Saj vendar že vsa okolica govori o tem."

"Kaj naj storim jaz?" je vprašala Olenka. "Mogoe, da so zlobni ljudje, toda on je z njimi preživel vojno. Ali jih bo zapodil na mojo prošnjo?"

"Če jih ne zapodi," je zamrmral tiho Jozva, "je sam ravne tak."

Vtem se je začela v gospodični razburjati kri proti tem tovarišem, morilec in igralcem.

"Sicer naj bo tako! Mora jih zapoditi! Naj izbira med me-noj in njimi! Če je to res, kar pravite, o tem se še danes pre-pričam; če je res, jimes od-pustim ne streljanja ne samo-pašnosti. Jaz sem sama edina in slaba sirota, njih je oboro-žena kopa, a vendar se ne bo-jim..."

"Mi ti pomoremo!" je rekel Jozva.

"Za Boga!" je govorila Olenka in se čimdalje bolj razbur-jala, "naj počenjajo, kar hočejo, le tu v Lubiču ne... Naj bo-do, kakršni hočejo, to je nji-hova stvar, sami odgovarjajo za svoje glavo, toda naj ne na-govarjajo gospoda Kmitića... k razuzdanosti... Sramota! Necast!... Mislija sem si, da so to nerodni vojaki, no, sedaj pa vidim, da so ničvedni iz-dajalci, ki blatijo sebe in njega. Da, zlobnost jim je zrla iz oči, a jaz neumnica tega nisem po-znala. Dobro! Hvala vam, oče-tje, da ste mi odprli oči na te Judeže... Vem, kaj mi je storiti."

"Dobro!" je rekel stari Kasi-jan. "Krepost govori iz tebe in mi ti pomoremo."

"Ne črnite gospoda Kmitića, zakaj tudi če bi se bil kaj pre-grešil, mlad je, oni ga skušajo, oni nagovarjajo, oni zapeljujejo k razuzdanosti s svojim zgle-dom in onečastjajo njegovo ime! Tako je! Kakor sem živa, to ne bo dolgo!"

V Olenkinem srcu se je zbi-rala čimdalje večja jeza in so-vraštvo proti tovarišem gospo-da Kmitića, kakor se zbirajo bolečine v sveže zadani rani. Saj je bila grozno ranjena v svoji ženski ljubezni in zaupa-nju, s katerim se je z najsvetejšim čuvstvom udala gospo-du Andreju. Sram jo je bilo zanj in za sebe in ta jeza in notranji sram je iskal predvsem krivcev.

Slahta se je veselila, ko je videla svojo polkownico tako srdito in pripravljeno na boj proti tem oršanskim pustolovcem.

Ona je govorila dalje s srditim pogledom:

"Tako je! Oni so krivi in morajo proč, ne le iz Lubiča, marveč iz vse okolice."

"Mi tudi ne dolžimo gospoda Kmitića, srcece naše," je dejal stari Kasijan. "Mi vemo, da ga oni zapeljujejo. Nismo prišli semkaj iz sovraštva in jada proti njemu, temveč iz žalosti, ker vzdržuje pri sebi razboj-nike. Tudi to vemo, da je mlad in neumen. Tudi starosta Hlebovič je bil v mladih letih ne-umen, sedaj pa nam vsem na-čeljuje."

"In mladi pes?" je govoril z ganjenim glasom pacunelski ljubeznivi starček. "Če greš z

njim na lov, se neumno suka okrog nog, mesto da bi šel za zverjajo, in te vleče za suk-njo."

Olenka je hotela nekaj reči, a so jo naenkrat obile solze.

"Ne jokaj!" je rekel Jozva.

"Ne jokaj, ne jokaj!..." sta ponovila oba starca.

In tolažili so jo, a je niso mogli potolažiti. Po njihovem odhodu je ostala v njej skrb, nemir in nekaka mržnja i do njih i do gospoda Andreja.

Ponosno gospodično je čimdalje globlje bolelo to, da ga je bilo treba zagovarjati in opravičevati. In ti tovariši! Drobne pesti gospodične so se stiskale ob misli nanje. Pred oči so ji stopali, kakor v resnici, obrazi gospoda Kokosinskega, Uhli-ka, Zenda, Kulviča-Hippocenta-ura in drugih in je videla v njih, česar prej ni opazila: da so bili to nesramni obrazi, na katere so vtisnile blaznost, raz-uzdanost in strast svoj pečat. Splošno čuvstvo sovraštva jo je začelo objemati kakor žgoči ogenj.

Toda v tej razdraženosti je naraščala z vsakim hipom v njej mržnja i do samega gospo-da Kmitića.

"Sramota!" je šepetala de-klia z bledimi ustnicami. "Vsak večer se je vračal od mene k deklam!..."

Na dvorišču se je že mračilo. Gospodična Aleksandra je hodi-la po izbi z urnimi koraki in v duši ji je venomer vrelo. Nje-na narava ni bila zmorna pre-našati udarce usode in se jim braniti. Viteška kri je kro-

žila po tej deklici. Kar namah je hotela začeti boj s tolpo hudobnih duhov—kar namah! Toda kaj ji je preostajalo?... Nič nego solze in prošnja, da bi gospod Andrej zapodil na vse štiri vetrove te nesramne tova-riše. Ali pa bo hotel te sto-riti?... "

"In če ne bo hotel?..."

Niti misliti si ni upala na to.

To njeno premišljevanje je pretrgal dečko, ki je prinesel butaro jelovih drv k ognjišču, jih telebnil na tla in začel greb-sti žerjavico iz starega pepela. Nagla misel šine Olenki v gla-vo.

"Kostek!" je rekla, "zasedi takoj konja in odjedi v Lubič. Če se je gospod že vrnil, prosi ga, da bi prišel semkaj, če ga še ni, naj stari oskrbnik Znikis takoj pride semkaj s teboj, toda brz!"

Dečko zažene par smolnatih polen na žerjavico, pristavi su-hih jelovih trsak in skoči k vratom.

Jasen plamen je začel prske-tati in švigati v ognjišču. Olenki je takoj nekoliko odleglo.

"Morda gospod Bog to še ne-liko izpremeni!" je premišlje-vala pri sebi, "morda tudi ni bi-lo tako, kakor so pravili varu-hi..."

In črez hip je odšla v dru-žinsko sobo, da bi po staro-davnem običaju Bilevičev s slu-žinčadjo urejevala hišne posle in prepevala pobožne pesmi.

Črez dve uri je vstopil Ko-stek, ves prezebel.

"Znikis je v veži!" je dejal. "Gospoda še ni v Lubiču."

Gospodična je naglo vstala. Oskrbnik se ji je v veži glo-boko priklonil.

"Kako je s tvojim zdravjem, jasna graščakinja?... Bog daj najboljše!"

Stopila sta v obednico, Zni-kis je obstal pri vratih.

"Kaj je novega pri vas?" je vprašala gospodična.

Oskrbnik je zamahnil z roko. "Ej! Gospodarja ni doma."

"To vem da je v Upti. No, kaj se godi v domu?"

"Ej!..."

(Dalje prihodnjic.)

Hiša na ogled

Oglejte si novo in moderno hišo na 18515 Keewanne Ave., (zadaj za pošto). Odprta vsa-ki dan od 9. zjutraj do 10. zve-čer. Delo slovenkega stavbeni-ka August Kauška. (x)

VELIK DENAR!

Naučite se vzorčnega krojaškega in šiviljskega dela, se lahko sedaj vpisate. Moški kot ženske se sprejemajo. Kdor huče imeti uspeh pri delu te vrste, naj se vpíše v to šolo. V služite denar, dočim se učite. Za nadaljnj pojasnila se obrnite na

CLEVELAND DESIGNING SCHOOL

Uči se po dnevu in ponoči. Graduiti dobijo diplome.
308 Erie Building
E. 9th St. in Prospect Ave.
Tel. MAin 5005.

PRIPOROČILO!

Slovenska trgovina z vso op-ra-vo za moške, ženske in otroke. Se priporoča za obilen poset. Blago najboljše vrste.

P. U S A Y

783 E. 185th Street

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je 13. avgusta po dolgi in mučni bolezni preminul v City bolnici moj ljubljani soprog, oziroma naš dobi oče

Paul Magličič

Ranjki je bil star 61 let. Pokopan je bil 16. avgusta na Calvary pokopališču.

V dolžnost si štejemo zahvaliti se vsem, ki ste ga obiskovali za časa njegove bolezni in vsem, ki ste ga prišli pokopiti, ko je ležal na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem, ki ste pri ranjanku čuli in ga spremili na pokopališče.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali krasne vence in sicer: bratu John Magličič, družini Andrew Miskerich, družini P. Magličič iz West Park, O.; družini Andrew Marčić iz 67. ceste, družini John Marčić, družini Matt Magličič, družini John Marčić iz 63. ceste, kuma Domi, kuma Tom Fudurič, družini George in Dora Marčić iz Pittsburgha, Pa., družini Mary Praznik, družini Frank Beninger, družini Frank Zakrajšek, družini A. Rozman, družini John Wolf, družini Al. Pintar, družino J. Jozefa, odsjek 99 H.E.Z., Employees of the Samson Session Co.

Lepa hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše: družina Anton Prijatelj, družina J. Ponikvar, iz Norwood Rd., družina Jos. Zgonc iz 71. ceste, družina A. Klum, družina John Klantár, družina Frank Lenarčić, Miss Rose Petkovsek, družina Josip Lavrič.

Lepa hvala vsem, ki so dali avtomobile brezplačno na razpo-lago pri pogrebu.

Prisrčna hvala duhovniku Rev. Demladovc za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za ganljiv govor v cerkvi in za opravljene cerkvene obrede. Lepa hvala pogrebniemu zavodu Frank Zakrajšek za lepo oskrbo pogreba.

Ti pa, nepozabni soprog in ljubljani oče, počivaj v miru božjem, ker upamo, da se enkrat snidemo nad zvezdami, kjer ni več žalosti, ne trpljenja. — Zaljubljeni ostali:

Frances Magličič, soproga.
Frank in Tom, sinova; Catherine, hčer.
Frances in Antoinette, pastorki.

Cleveland, O., 25. avgusta, 1930.

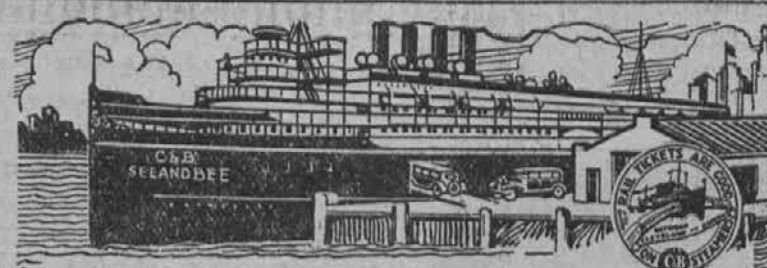
SEDAJ JE ČAS

da popravite, dodelate ali postavite hišo, predno pride jesen in zima. Vsa taka dela vam napravi zanesljivi in pripoznan slovenski stavbenik

ANTON SATKOVIČ

15810 PARKGROVE AVE.

Tel. KENmore 2847-J

TRAVEL VIA LAKE ERIE

to Niagara Falls, Eastern and Canadian Ports

LET THE C & B LINE be your host for a delightful, refreshing night's trip between Cleveland and Buffalo or to Pt. Stanley, Can. Travel while you sleep. Avoid miles and miles of congested road-ways via these short routes to Canada and the East. Every comfort and courtesy of a modern hotel await you. Autos carried.

Cleveland—Buffalo Division
Steamers each way, every night, leaving at 9:00 p. m., arriving at 7:30 a. m. (E. S. T.) April 15th to November 15th.
Fare, \$5.00 one way; \$8.50 Round Trip. Auto Rate \$6.50 up.

Cleveland—Port Stanley, Canadian Division
Steamer leaves Cleveland midnight, arriving Port Stanley 6:00 a. m. Returning leaves there 4:30 p. m., arriving Cleveland 9:30 p. m. June 20th to September 6th.

Fare \$3.00 one way; \$5.00 round trip.
Auto Rate \$4.50 and up

Write for free folder and Auto Map. Ask for details on C & B Line Triangle, Circle and All Expense Tour, also 1930 Cruise de Lakes to Chicago via South St. Marie.

THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY
E. 9th Street Pier Cleveland, O.

SAVE-A-DAY THE C & B WAY

Mrs. Gladys O'Donnell iz Long Beacha, Cal. ki je letela do Chicago v zrakoplovu povprečno 200 milj na uro. Tekmovala je šest žensk. Mrs. O'Donnell je mati treh otrok.